

โครงการศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มผู้ผลิตและประกอบการงานสิ่งทอ

ระหว่างวันที่ 18-21 มิถุนายน 2562

ณ กลุ่มฝ้ายพันดาว ต.เสริมชัย อ.เสริมงาม จ.ลำปาง, ศูนย์การเรียนรู้สิ่งทอพื้นบ้านวัฒนาเสรี

มูลนิธิวัฒนาเสรี ต.โป่งแพร่ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย, โครงการดอยตุง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

1. **โครงการ** โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การผลิตพืชไร่บนพื้นที่สูง กิจกรรมที่ 2 การสนับสนุนการพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกพืชอาหารหลักบนพื้นที่สูง ข้อ 2.2 จัดศึกษาดูงานของเกษตรกร

กิจกรรมที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม ข้อ 3.1 สนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มผู้ปลูกพืชไร่

2. **หลักการและเหตุผล**

จากการเข้าดำเนินงานเพื่อพัฒนางานหัตถกรรมประเภทสิ่งทอใยกล้วยง โดยได้เข้าศึกษาและติดตามกระบวนการกลุ่มของกลุ่มสหกรณ์ผู้ปลูกหม่อน ซึ่งในกลุ่มสหกรณ์นั้นมีการจดทะเบียนกลุ่มย่อย วิสาหกิจชุมชนทอผ้าใยกล้วยงอำเภอพบพระ มีสมาชิกครั้งแรก 15 คน โดยเกษตรกรอำเภอพบพระ เป็นผู้ดำเนินการในการยื่นจดทะเบียนให้ ซึ่งเมื่อเข้าไปติดตามและสำรวจความต้องการของกลุ่ม ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนี้ได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการตัดเย็บเสื้อผ้าประยุกต์(แฟชั่น) จากงบประมาณหน่วยงานในจังหวัดตาก โดยใช้ผ้าใยกล้วยงสีธรรมชาติ ตามลักษณะของเส้นใย ทำให้สินค้ายังไม่เกิดความหลากหลายทางโครงการวิจัยหม่อน ของสำนักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) มองเห็นความสำคัญของการพัฒนารูปแบบสินค้า เพื่อให้เกิดความหลากหลายและสวยงามง่ายแก่การจำหน่าย เพื่อให้กลุ่มผู้ผลิตเส้นใยสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างยั่งยืน จึงได้จัดศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะการย้อมสีธรรมชาติ การอบรมทอผ้าเพื่อทดลองผสมเส้นใยต่างชนิดกัน ให้ได้เนื้อผ้าที่แตกต่างกัน แต่เนื่องจากในตลาดทั่วไปมีความต้องการผ้าใยกล้วยงแบบผสมเส้นใยชนิดอื่นเป็นจำนวนมาก และเป็นผ้าหนักกว้าง ในราคาที่ถูกลงกว่าการทอแบบใช้เส้นใยกล้วยงล้วน ทางเจ้าหน้าที่โครงการและเจ้าหน้าที่ประจำพื้นที่ จึงเห็นควรให้มีการศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ผลิตและผู้ประกอบการงานสิ่งทออื่นๆ ในสถานที่ดูงานนั้นๆ เพื่อให้เกิดทักษะที่เหมาะสมและนำความรู้ดังกล่าวมาถ่ายทอดให้กับสมาชิกกลุ่ม ในการนำ มาประยุกต์ใช้กับอุปกรณ์การทอผ้าใยกล้วยงให้เหมาะสมแก่การผลิต จึงเห็นควรให้มีการศึกษาดูงาน นอกสถานที่ต่อไป

3. **วัตถุประสงค์**

3.1 เพื่อให้เกษตรกรเกิดทักษะการทอผ้าแบบใช้กี่กระตุก และกึ่งพื้นเมืองในการทอผ้าใยกล้วยง แบบผสมเส้นใยชนิดอื่น

3.2 เพื่อให้เกษตรกรตัวแทนกลุ่มนำความรู้จากการศึกษาดูงานมาถ่ายทอดให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม

3.3 เพื่อให้เกษตรกรนำความรู้จากการศึกษาดูงานมาปรับใช้กับสินค้ากลุ่มให้เกิดความหลากหลาย

4. **เป้าหมาย**

เกษตรกร สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าใยกล้วยงพบพระ เจ้าหน้าที่ประจำพื้นที่ ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงพบพระ จำนวน 13 คน

5. วิธีการดำเนินงาน

สำรวจสถานที่ที่จะให้เกษตรกรได้เข้าชมและศึกษาดูงาน

กลุ่มฝ้ายพันดาว : เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าประเภทสิ่งทอสีธรรมชาติ ได้แก่ ผ้าฝ้ายปั่นมือสีธรรมชาติ ส่งให้กับ บริษัท อูชาโตะ สยาม จำกัด ในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป แบรินด์อูชาโตะ จำหน่ายในประเทศญี่ปุ่น

- ให้เกษตรกรได้เรียนรู้วิธีการแบ่งงานกันทำ (โครงสร้างกลุ่ม/กระบวนการผลิต/กฎ ระเบียบ ข้อตกลง/การแบ่งผลกำไร)
- ศึกษากระบวนการผลิตเส้นฝ้ายปั่นมือย้อมสีธรรมชาติ
- ศึกษาเรื่องการตลาดและความต้องการของลูกค้าต่างชาติ

ศูนย์การเรียนรู้สิ่งทอพื้นบ้านวัฒนาเสรี มูลนิธิวัฒนาเสรี : เป็นศูนย์การเรียนรู้ประเภทสิ่งทอสีธรรมชาติ กระบวนการทอผ้า กระบวนการย้อมสีธรรมชาติ และอนุรักษ์ความเป็นอัตลักษณ์พื้นถิ่น

- สาธิตกระบวนการย้อมสีธรรมชาติ
- สาธิตการทอผ้าด้วยกี่พื้นเมือง 4 ตะกอ

โครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ : เป็นสถานที่เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและเพิ่มรายได้ให้แก่ชาวเขา โดยส่งเสริมและหาตลาดให้งานหัตถกรรมของชาวเขาเผ่าต่างๆ และดูแลไม่ให้ชาวเขาเหล่านี้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง

- ให้เกษตรกรได้ทราบจุดเริ่มต้น ความเป็นมา ของโครงการพัฒนาออยตุง
- ให้เห็นกระบวนการส่งเสริมในส่วนของการหัตถกรรม

6. ระยะเวลาและสถานที่

ระหว่างวันที่	สถานที่ดูงาน	ที่อยู่
18 มิถุนายน 2562	กลุ่มฝ้ายพันดาว	ต.เสริมชัย อ.เสริมงาม จ.ลำปาง
19 มิถุนายน 2562	ศูนย์การเรียนรู้สิ่งทอพื้นบ้านวัฒนาเสรี มูลนิธิวัฒนาเสรี	ต.โป่งแพร่ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย
20 มิถุนายน 2562	โครงการพัฒนาออยตุง	อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย
21 มิถุนายน 2562	เดินทางกลับจากเชียงราย	

7. วัน / เวลา / สถานที่

ระหว่างวันที่ 18 – 21 มิถุนายน 2562 ณ กลุ่มฝ้ายพันดาว ต.เสริมชัย อ.เสริมงาม จ.ลำปาง, ศูนย์การเรียนรู้
สิ่งทอพื้นบ้านวัฒนาเสรี มูลนิธิวัฒนาเสรี ต.โป่งแพร่ อ.แม่ลาว จ.เชียงราย, โครงการคอยตุง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.
เชียงราย

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ

เขียนโครงการและดำเนินการ

น.ส.พิณวดี ดอกผึ้ง เจ้าหน้าที่โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์งานหัตถกรรมของชนเผ่าบนพื้นที่สูง

น.ส.กฤษณี เจริญทรัพย์ เจ้าหน้าที่โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การผลิตพืชไร่บน
พื้นที่สูง

ผู้ให้ข้อเสนอแนะ คิดตามและประเมิน

นายเดชพล กล่องจอหอ นักวิชาการส่งเสริมและพัฒนา

นายภูวนัย ต่ายเต็มทอง นักวิชาการส่งเสริมและพัฒนา

9. การประเมินผลโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาดูงาน สามารถนำความรู้และเทคนิคต่างๆนี้ กลับไปถ่ายทอดให้ แก่สมาชิก
กลุ่มหัตถกรรมและสามารถนำความรู้ไปพัฒนากระบวนการจัดการกลุ่มและพัฒนาสินค้าหัตถกรรมในกลุ่มต่อไป

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้มาปรับปรุงการผลิตงานหัตถกรรม

10.2 เกษตรกรเกิดความคิดริเริ่มในการบริหารจัดการกลุ่มเชิงอนุรักษ์ในชุมชน

โครงการศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มผู้ผลิตและประกอบการงานสิ่งทอ
ระหว่างวันที่ 20 มิถุนายน 2562
ณ โครงการพัฒนาद्यตุงฯ อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย

วันที่ 20 มิถุนายน 2562

07.00 – 08.00 น. รับประทานอาหารเช้า (ที่โรงแรมบ้านริมน้ำรีสอร์ท)

08.00 – 08.30 น. เดินทางจากที่พัก ไป พระตำหนักดยตุง

08.30 – 12.00 น. ศึกษาดูงานพระตำหนักดยตุง โครงการพัฒนาद्यตุงฯ

12.00 – 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน (ที่ร้านอาหารครัวดยตุง)

13.00 – 16.30 น. ศึกษาดูงานโรงทอผ้าที่กระตุก และ โรงปั่นดินเผา โครงการพัฒนาดยตุง

16.30 – 17.00 น. เดินทางเข้าที่พักใน อ.แม่สาย จ.เชียงราย (โรงแรมบ้านน้ำรีสอร์ท)
